

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ

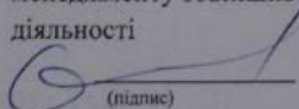
(назва навчальної дисципліни)

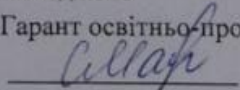
підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань

07 Управління та адміністрування
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійної програми
«Менеджмент міжнародного бізнесу»

ВИКЛАДАЧ: К.В. Сухарева, к. філос.н., доцент, доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри бізнес-
адміністрування і менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності
Протокол № 1 від "25" серпня 2025 р.
Завідувач кафедри бізнес-адміністрування і
менеджменту зовнішньоекономічної
діяльності

(підпис) _____ Д.Т. Бікулов
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) _____ С.В. Маркова
(ініціали, прізвище)

2025 рік

ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ Викладач: к філос.н., доцент Сухарева Катерина Володимирівна

E-mail: esuhareva030@gmail.com

Телефон: (061) 289-41-39 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Кафедра: бізнес-адміністрування та менеджменту ЗЕД, бй корп. ЗНУ, ауд. 108 (1^й поверх)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Планування та прогнозування діяльності міжнародних компаній» є формування у студентів управлінського мислення, системи теоретичних знань і набуття навичок аналізу основних економічних показників щодо планування та прогнозування діяльності міжнародних компаній.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Планування та прогнозування діяльності міжнародних компаній» є сформувати у студентів знання про зміст економічних категорій; взаємозв'язок понять та показників; про основні методи та стратегії планування і контролю всієї фінансово-господарської діяльності міжнародної компанії в умовах ринкових відносин; також вміти: кількісно оцінювати явища й визначати тенденції зміни показників; економічно обґрунтовувати технічні та організаційні рішення; досліджувати та планувати стратегію розвитку підприємства; складати і корегувати плани.

«Планування та прогнозування діяльності міжнародних компаній» як компонент освітньо-професійної програми підготовки відповідає таким програмним компетентностям:

СК1 Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК6 Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК13 Розуміти принципи і норми вітчизняного та міжнародного права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК16 Здатність аналізувати та прогнозувати діяльність, визначати особливості та пріоритети реалізації підприємництва в умовах невизначеності міжнародного ринкового середовища прикордонного регіону та поглибленої співпраці з Європейським Союзом.

СК17 Здатність оцінювати масштаби діяльності вітчизняних підприємств на іноземних ринках, прояви впливу міжнародного середовища на функціонування національних та регіональних підприємств, тенденції та перспективи транснаціоналізації світової економіки.

СК18 Вміння визначати стратегічні пріоритети підприємств на зовнішніх ринках, обирати та застосовувати управлінський інструментарій із врахуванням сучасних систем бізнес-комунікацій.

СК19 Вміння розраховувати потребу в інвестиціях, здійснювати інвестиційний аналіз та планування інвестиційної діяльності, забезпечувати контроль за основними формами та напрямками інвестиційної діяльності підприємства, застосовувати основні методи прогнозування інвестиційного ринку.

«Планування та прогнозування діяльності міжнародних компаній» як компонент освітньо-професійної програми підготовки забезпечує такі програмні результати навчання (ПРН):

РН6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

РН15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

РН16 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

РН19 Вміти формувати цілі функціонування міжнародних організацій, визначати місію та цілі міжнародної діяльності, організувати їх реалізацію, планувати виробничу діяльність, управляти процесами прийняття управлінських рішень у міжнародному бізнесі;

РН20 Вміти проводити аналітичну роботу щодо розвитку міжнародного бізнесу, прогнозувати зміни кон'юнктури світових і регіональних ринків, а також організувати функціональне забезпечення зовнішньоекономічних операцій та міжнародних торговельних угод з урахуванням принципів сталого розвитку економіки.

Необхідні навчальні компоненти (пререквізити, кореквізити і постреквізити): Менеджмент, Управління фінансовими та матеріальними ресурсами, Менеджмент підприємницької діяльності, Інфраструктурне забезпечення міжнародного бізнесу, Етика бізнесу, Маркетинговий менеджмент, Основи ділової комунікації, Регіональний менеджмент, Логістика, Навчальна практика, Виробнича практика, Кваліфікаційна робота бакалавра.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні заняття	30 год.	6 год.
Самостійна робота	90 год.	136 год.
Консультації	<i>Особистий ідентифікатор ZOOM: 264 725 6237 Код доступу: 646488</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7153	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності / результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Компетентності		
СК1 Здатність визначати та описувати характеристики організації.	- розбір реальних управлінських ситуацій з управління ризиками; - дискусії та дебати на питання в управлінні ризиками	- бліц-опитування; - аналіз кейсів (письмовий/усний, оцінка обґрунтованості рішень); - участь у дискусіях (активність, якість
	- моделювання ситуацій, де потрібно приймати управлінські рішення.	аргументів); - виконання письмових завдань на тему управління ризиками в ЗЕД; - самооцінка/взаємооцінка / рецензування доробок колег.
СК6 Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.	- лекції-бесіди та обговорення концепцій ризик-менеджменту; - проблемно-орієнтоване навчання (завдання на виявлення сутності проблем);	- бліц-опитування; - контрольні запитання/тести на розуміння категорій; - презентації аналізу та синтезу концепцій; - письмові аналітичні завдання.

	<ul style="list-style-type: none"> - семінари-дискусії з бізнес-аналітики в ризик-менеджменті; - розробка концептуальних моделей; - мозковий штурм. 	
<p>СК13 Розуміти принципи і норми вітчизняного та міжнародного права та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - самостійне вивчення літератури; - рефлексивні вправи (аналіз діяльності організацій, визначення цінностей організацій); - майстер-класи/тренінги з факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища ; - створення планів розвитку організацій; 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - звіт про самостійну роботу; - презентація плану розвитку організації; - портфоліо, що демонструє розвиток організації.
<p>СК16 Здатність аналізувати та прогнозувати діяльність, визначати особливості та пріоритети реалізації підприємництва в умовах невизначеності міжнародного ринкового середовища прикордонного регіону та поглибленої співпраці з Європейським Союзом.</p> <p>СК17 Здатність оцінювати масштаби діяльності вітчизняних підприємств на іноземних ринках, прояви впливу міжнародного середовища на функціонування національних та регіональних підприємств, тенденції та перспективи транснаціоналізації світової економіки.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проектна робота; - розбір кейсів; - воркшопи з прийняття рішень; - ситуаційне моделювання. 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - захист проєктів; - письмові завдання на аналіз проблем та пропозицію рішень; - практичні завдання;
<p>СК18 Вміння визначати стратегічні пріоритети підприємств на зовнішніх ринках, обирати та застосовувати управлінський інструментарій із врахуванням сучасних систем бізнес-комунікацій.</p> <p>СК19 Вміння розраховувати потребу в інвестиціях, здійснювати інвестиційний аналіз та планування інвестиційної діяльності, забезпечувати контроль за основними формами та напрямками інвестиційної діяльності підприємства, застосовувати основні методи прогнозування інвестиційного ринку.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проектна робота; - розбір кейсів; - воркшопи з прийняття рішень; - ситуаційне моделювання. 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - захист проєктів; - письмові завдання на аналіз проблем та пропозицію рішень; - практичні завдання;
<p>програмні результати навчання:</p>		

<p>РН6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. РН12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дискусійні клуби з управлінських парадигм; - аналітичні семінари (розбір фахових статей та навчальних відео); - вправи на ідентифікацію методологій; - симуляційні ігри (моделювання ситуацій). 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - критичний аналіз наукових джерел; - захист практичних завдань; - екзаменаційні завдання (демонстрація здатності обирати та обґрунтовувати інструменти).
<p>РН15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності. РН16 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - групові проекти та презентації - семінари-дискусії (активна участь в обговореннях) - рольові ігри (імітація ділових зустрічей) - залучення до міжнародних вебінарів 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - усні презентації; - участь у дискусіях; - письмові завдання; - індивідуальні співбесіди.
<p>РН19 Вміти формувати цілі функціонування міжнародних організацій, визначати місію та цілі міжнародної діяльності, організувати їх реалізацію, планувати виробничу діяльність, управляти процесами прийняття управлінських рішень у міжнародному бізнесі; РН20 Вміти проводити аналітичну роботу щодо розвитку міжнародного бізнесу, прогнозувати зміни кон'юнктури світових і регіональних ринків, а також організувати функціональне забезпечення зовнішньоекономічних операцій та міжнародних торговельних угод з урахуванням принципів сталого розвитку економіки.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - командні проектні роботи - групові вправи на лідерство - тренінги з міжособистісної комунікації з планування та прогнозування діяльності підприємства - аналіз прикладів соціальної відповідальності 	<ul style="list-style-type: none"> - бліц-опитування; - оцінка групової роботи; - 360-градусна оцінка (взаємна оцінка членів команди); - імітаційні ігри/ситуації.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи сутності та особливості планування на підприємстві.

Тема 1. СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сутність планування та його роль у системі управління. Об'єкти планування на підприємстві: виробництво, фінанси, персонал, маркетинг. Види планування: стратегічне, перспективне, поточне, оперативне. Принципи планування: науковість, системність, безперервність, гнучкість. Методи планування: економіко-математичні, нормативні, експертні, балансові. Система показників планування: обсяги виробництва, собівартість, продуктивність, прибуток. Значення якісних і кількісних показників для оцінки ефективності діяльності. Взаємозв'язок між видами планів підприємства. Роль планування у підвищенні конкурентоспроможності підприємства. Планування як основа для прийняття управлінських рішень.

Тема 2. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сутність стратегічного планування, його цілі та завдання. Значення стратегічного планування для довгострокового розвитку підприємства. Зовнішнє середовище: макроекономічні фактори, ринок, конкуренти, держава. Внутрішнє середовище: ресурси, потенціал, організаційна культура. Методи аналізу середовища: SWOT, PEST, конкурентний аналіз. Типи стратегій розвитку: зростання, стабілізації, скорочення, диверсифікації. Структура стратегічного плану: місія, бачення, цілі, завдання, ресурси. Технологія стратегічного планування: етапи розробки та реалізації стратегії. Інструменти контролю реалізації стратегії. Стратегічне планування як фактор інноваційності та конкурентоспроможності.

Тема 3. ПЕРСПЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сутність перспективного планування та його відмінність від стратегічного. Мета перспективного планування – визначення середньострокових цілей. Основні напрями перспективних планів: виробництво, фінанси, інновації. Зміст перспективного плану: обсяги випуску, модернізація, розвиток ринку. Методи розробки перспективних планів: балансовий, нормативний, розрахунково-аналітичний. Визначення потреб у ресурсах і джерелах їх фінансування. Узгодження перспективних планів із довгостроковою стратегією. Прогнозування динаміки попиту і пропозиції. Використання сценарного підходу у перспективному плануванні. Значення перспективних планів у підвищенні стабільності підприємства.

Тема 4. СИСТЕМА ПОТОЧНИХ ПЛАНІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Зміст і завдання поточного планування. Функції поточних планів: координація, контроль, мотивація. Структура поточного плану: виробничий, фінансовий, маркетинговий розділи. Бізнес-план підприємства як інструмент поточного планування. Мета складання бізнес-плану — залучення інвесторів, розвиток бізнесу. Етапи розробки бізнес-плану: аналіз середовища, прогнозування, формування планових показників. Будова бізнес-плану: резюме, опис підприємства, маркетинг, фінанси, ризики. Особливості бізнес-планування у міжнародному бізнесі. Значення бізнес-плану для стартапів і діючих компаній. Поточні плани як база для оперативних управлінських рішень.

Тема 5. ОПЕРАТИВНО-ВИРОБНИЧЕ ПЛАНУВАННЯ

Мета оперативного планування – забезпечення безперервності виробництва. Зміст оперативного планування: розподіл завдань у часі та просторі. Види оперативних планів: календарні, змінно-добові, декадні. Основні функції: координація виробництва, контроль використання ресурсів. Методи оперативного планування: диспетчерський, нормативний, графічний. Системи оперативного планування: послідовна, паралельна, змішана. Використання сучасних ІТ-систем у виробничому плануванні. Значення оперативного планування для зниження витрат і підвищення ефективності. Узгодження оперативних планів із виробничою програмою. Роль оперативного планування у швидкій реакції на зміни ринку.

Тема 6. РОЗРОБКА ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття виробничої програми та її місце у плановій системі підприємства. Основні правила розробки виробничої програми. Натуральні показники: обсяги виробництва, кількість одиниць продукції. Значення натуральних показників для управління виробничими процесами. Вартісні показники: виручка, собівартість, прибуток. Використання вартісних показників у фінансовому аналізі. Обґрунтування виробничої програми наявними ресурсами. Розрахунок виробничих потужностей підприємства. Узгодження виробничої програми з ринковим попитом. Виробнича програма як основа для стратегічних і поточних планів.

Тема 7. ПЛАНУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ

Зміст і завдання плану по праці та заробітній платі. Значення кадрового планування для стабільного розвитку підприємства. Головні показники плану персоналу: чисельність, структура, кваліфікація. Планування продуктивності праці та її динаміки. Методи підвищення продуктивності: технічні, організаційні, соціальні. Планування чисельності персоналу залежно від обсягів виробництва. Розрахунок потреби у працівниках різних категорій. Планування фонду заробітної плати: складові, методи обчислення. Оптимізація витрат на персонал та забезпечення мотивації. Роль кадрового планування у формуванні конкурентоспроможності підприємства.

Тема 8. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сутність фінансового плану як інструменту управління грошовими потоками. Основні цілі: забезпечення фінансової стабільності та прибутковості. Структура фінансового плану: доходи, витрати, прибуток, інвестиції. Основні розділи: план доходів і витрат, план руху грошових коштів, баланс. Розрахунок потреби у власних та залучених фінансових ресурсах. Планування інвестиційної діяльності підприємства. Методи фінансового планування: балансовий, нормативний, аналітичний. Використання фінансового плану для прогнозування результатів діяльності. Взаємозв'язок фінансового плану з бізнес-планом і виробничою програмою. Фінансове планування як основа ефективного управління підприємством.

Розділ 2. Теоретичні основи соціально-економічного прогнозування

Тема 9. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ

Зміст економічного прогнозування: визначення можливих напрямів розвитку економіки. Предмет прогнозування – тенденції соціально-економічних процесів. Методи прогнозування: математичні, статистичні, експертні. Система прогнозування: об'єкти, суб'єкти, методи, інформаційна база. Класифікація методів прогнозування: якісні та кількісні. Використання прогнозування у плануванні виробництва. Зв'язок прогнозування з економічним аналізом. Роль прогнозування у зменшенні невизначеності при прийнятті рішень. Значення прогнозів для формування стратегічних і перспективних планів. Соціально-економічне прогнозування як основа державної політики та корпоративних стратегій.

Тема 10. ПРОГНОЗУВАННЯ ОДНОВИМІРНИХ ТА БАГАТОВИМІРНИХ ПРОЦЕСІВ

Показники динаміки часового ряду: рівень, тренд, сезонність, коливання. Систематичні компоненти часових рядів – тренд, сезонність. Випадкові компоненти – непередбачувані коливання та шум. Методи аналізу часових рядів: графічний, статистичний, кореляційний. Ідентифікація моделі часового ряду: адитивна та мультиплікативна. Використання ковзних середніх та екстраполяції трендів. Моделі прогнозування: ARIMA, експоненціальне згладжування. Багатовимірні часові ряди – взаємозв'язок кількох показників. Методи багатовимірного прогнозування – регресійний та факторний аналіз. Значення точності прогнозів у прийнятті управлінських рішень.

Тема 11. ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ

Сутність економетричних моделей як поєднання економічної теорії та статистики. Математичний апарат моделей: рівняння регресії, кореляційний аналіз. Використання регресійного аналізу для макроекономічних прогнозів. Моделювання впливу факторів на обсяги виробництва, попит, інвестиції. Макропрогнозування на основі регресійної моделі. Методи перевірки адекватності моделі. Проблеми порушення припущень регресійного аналізу. Методи усунення автокореляції, мультиколінеарності, гетероскедастичності. Використання економетричних моделей у бізнес-прогнозуванні. Практичне значення економетрики для стратегічного менеджменту.

Тема 12. ЕКСПЕРТНІ МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ОЦІНКА ПРОГНОЗІВ

Сутність експертних методів – використання знань і досвіду фахівців. Різновиди експертних методів: індивідуальні та колективні. Інтуїтивні методи прогнозування – базуються на суб'єктивних оцінках. Індивідуальні методи – інтерв'ю, анкетування, незалежні оцінки. Колективні методи – «мозковий штурм», метод Дельфі, комісійні оцінки. Формалізовані методи прогнозування – аналітичні таблиці, бальні оцінки. Етапи організації експертного прогнозування. Оцінка надійності й узгодженості експертних висновків. Порівняння результатів експертних та статистичних методів. Роль експертного прогнозування у стратегічному менеджменті та політиці.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1-2	СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	4	1	щотижня
Самостійна робота	СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	15	20	щотижня
Лекція 3-4	ПЕРСПЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ СИСТЕМА ПОТОЧНИХ ПЛАНІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	4	1	щотижня
Практичне заняття 1-2	СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	5	1	щотижня
Самостійна робота	ПЕРСПЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ СИСТЕМА ПОТОЧНИХ ПЛАНІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	15	20	щотижня
Лекція 5-6	ОПЕРАТИВНО-ВИРОБНИЧЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗРОБКА ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА	4	1	щотижня
Практичне заняття 3-4	ОПЕРАТИВНО-ВИРОБНИЧЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗРОБКА ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА	5	1	щотижня
Самостійна робота	ОПЕРАТИВНО-ВИРОБНИЧЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗРОБКА ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА	15	20	щотижня
Лекція 7-8	ПЛАНУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	4	1	щотижня
Практичне заняття 5-7	ПЛАНУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	5	1	щотижня

Самостійна робота	ПЛАНУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	15	20	щотижня
Лекція 9-10	СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ	4	1	щотижня
Практичне заняття 8-10	СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ	5	1	щотижня
Самостійна робота	СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ	10	20	щотижня
Лекція 11-13	ПРОГНОЗУВАННЯ ОДНОВИМІРНИХ ТА БАГАТОВИМІРНИХ ПРОЦЕСІВ	5	1	щотижня
Практичне заняття 11-13	ПРОГНОЗУВАННЯ ОДНОВИМІРНИХ ТА БАГАТОВИМІРНИХ ПРОЦЕСІВ	5	1	щотижня
Самостійна робота	ПРОГНОЗУВАННЯ ОДНОВИМІРНИХ ТА БАГАТОВИМІРНИХ ПРОЦЕСІВ	10	20	щотижня
Лекція 14-15	ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ	5	2	щотижня
Практичне заняття 14-15	ЕКСПЕРТНІ МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ОЦІНКА ПРОГНОЗІВ	5	1	щотижня
Самостійна робота	ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ	10	16	щотижня
Разом		150	150	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання *	Усього балів
1	2	3	4	5
На початку аудиторного заняття протягом семестру	Бліцопитування	Проміжний оглядовий зріз знань за темами минулих лекцій і практичних занять (до 10 хвилин): самостійне опрацювання теоретичного (рівень «відтворення» та «розуміння») та практичного (рівень «застосування» та «створення») навчального матеріалу; формат - групові та індивідуальні завдання, обговорення та дискусія.	Передбачає надання повних відповідей і доповнень; спонукає здобувачів до систематичної самостійної роботи при підготовці до поточних занять; активізує абстрактне мислення із застосуванням методу аналізу та синтезу; не передбачає бального оцінювання.	-
Поточний контроль				
Змістовий модуль 1				

<p>Лекція №1-2</p>	<p>Тестування за змістовим модулем 1</p>	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції №1-2. Питання для підготовки: Сутність планування та його роль у системі управління. Об'єкти планування на підприємстві: виробництво, фінанси, персонал, маркетинг. Види планування: стратегічне, перспективне, поточне, оперативне. Принципи планування: науковість, системність, безперервність, гнучкість. Методи планування: економіко-математичні, нормативні, експертні, балансові. Система показників планування: обсяги виробництва, собівартість, продуктивність, прибуток. Значення якісних і кількісних показників для оцінки ефективності діяльності. Взаємозв'язок між видами планів підприємства. Роль планування у підвищенні конкурентоспроможності підприємства. Планування як основа для прийняття управлінських рішень. Сутність стратегічного планування, його цілі та завдання. Значення стратегічного планування для довгострокового розвитку підприємства. Зовнішнє середовище: макроекономічні фактори, ринок, конкуренти, держава. Внутрішнє середовище: ресурси, потенціал, організаційна культура. Методи аналізу середовища: SWOT, PEST, конкурентний аналіз. Типи стратегій розвитку: зростання, стабілізації, скорочення, диверсифікації. Структура стратегічного плану: місія, бачення, цілі, завдання, ресурси. Технологія стратегічного планування: етапи розробки та реалізації стратегії. Інструменти контролю реалізації стратегії. Стратегічне планування як фактор</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів.</p> <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>5</p>
--------------------	--	---	--	----------

		інноваційності та конкурентоспроможності. Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.		
Практичне заняття №1-2	Практична робота 1-2	Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю 1. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області. <i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i>	Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано). <i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i>	5
Лекція №3-4	Тестування за змістовим модулем 1	Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції №3-4. Питання для підготовки: Сутність перспективного планування та його відмінність від стратегічного. Мета перспективного планування – визначення середньострокових цілей. Основні напрями перспективних планів: виробництво, фінанси, інновації. Зміст перспективного плану: обсяги випуску, модернізація, розвиток ринку. Методи розробки перспективних планів: балансовий, нормативний, розрахунково-аналітичний. Визначення потреб у ресурсах і джерелах їх фінансування. Узгодження перспективних планів із довгостроковою стратегією. Прогнозування динаміки попиту і пропозиції. Використання сценарного підходу у перспективному плануванні. Значення перспективних планів у підвищенні стабільності підприємства. Зміст і завдання поточного планування. Функції поточних планів: координація, контроль,	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.	5

		<p>мотивація. Структура поточного плану: виробничий, фінансовий, маркетинговий розділи. Бізнес-план підприємства як інструмент поточного планування. Мета складання бізнес-плану — залучення інвесторів, розвиток бізнесу. Етапи розробки бізнес-плану: аналіз середовища, прогнозування, формування планових показників. Будова бізнес-плану: резюме, опис підприємства, маркетинг, фінанси, ризики. Особливості бізнес-планування у міжнародному бізнесі. Значення бізнес-плану для стартапів і діючих компаній. Поточні плани як база для оперативних управлінських рішень.</p> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>		
Практичне заняття №3-4	Практична робота 3-4	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю 2. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано). <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	5
Змістовий модуль 2				
Лекція №5-7	Тестування за змістовим модулем 2	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції №5-7.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <p>1. Мета оперативного планування – забезпечення безперервності виробництва. Зміст оперативного планування: розподіл завдань у часі та просторі. Види оперативних планів: календарні, змінно-добові, декадні. Основні функції: координація виробництва, контроль використання ресурсів. Методи оперативного планування: диспетчерський, нормативний,</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. 	5

		<p>графічний. Системи оперативного планування: послідовна, паралельна, змішана. Використання сучасних ІТ-систем у виробничому плануванні. Значення оперативного планування для зниження витрат і підвищення ефективності. Узгодження оперативних планів із виробничою програмою. Роль оперативного планування у швидкій реакції на зміни ринку.</p> <p>Поняття виробничої програми та її місце у плановій системі підприємства. Основні правила розробки виробничої програми. Натуральні показники: обсяги виробництва, кількість одиниць продукції. Значення натуральних показників для управління виробничими процесами. Вартісні показники: виручка, собівартість, прибуток. Використання вартісних показників у фінансовому аналізі. Обґрунтування виробничої програми наявними ресурсами. Розрахунок виробничих потужностей підприємства. Узгодження виробничої програми з ринковим попитом. Виробнича програма як основа для стратегічних і поточних планів.</p> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	
<p>Практичне заняття №5-7</p>	<p>Практична робота 5-7</p>	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю 2. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано). <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	<p>5</p>

<p>Лекція №8-10</p>	<p>Тестування за змістовим модулем 2</p>	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції № 8-10. Питання для підготовки: Зміст і завдання плану по праці та заробітній платі. Значення кадрового планування для стабільного розвитку підприємства. Головні показники плану персоналу: чисельність, структура, кваліфікація. Планування продуктивності праці та її динаміки. Методи підвищення продуктивності: технічні, організаційні, соціальні. Планування чисельності персоналу залежно від обсягів виробництва. Розрахунок потреби у працівниках різних категорій. Планування фонду заробітної плати: складові, методи обчислення. Оптимізація витрат на персонал та забезпечення мотивації. Роль кадрового планування у формуванні конкурентоспроможності підприємства. Сутність фінансового плану як інструменту управління грошовими потоками. Основні цілі: забезпечення фінансової стабільності та прибутковості. Структура фінансового плану: доходи, витрати, прибуток, інвестиції. Основні розділи: план доходів і витрат, план руху грошових коштів, баланс. Розрахунок потреби у власних та залучених фінансових ресурсах. Планування інвестиційної діяльності підприємства. Методи фінансового планування: балансовий, нормативний, аналітичний. Використання фінансового плану для прогнозування результатів діяльності. Взаємозв'язок фінансового плану з бізнес-планом і виробничою програмою. Фінансове планування як основа ефективного управління підприємством. Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>5</p>
---------------------	--	--	--	----------

<p>Практичне заняття №8-10</p>	<p>Практична робота 8-10</p>	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю 2. Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).</p> <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	<p>5</p>
--------------------------------	------------------------------	--	--	----------

		<p><i>дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>		
<p>Лекція №11-13</p>	<p>Тестування за змістовим модулем 2</p>	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції № 11-13. Питання для підготовки: 1 Зміст економічного прогнозування: визначення можливих напрямів розвитку економіки. Предмет прогнозування – тенденції соціально-економічних процесів. Методи прогнозування: математичні, статистичні, експертні. Система прогнозування: об'єкти, суб'єкти, методи, інформаційна база. Класифікація методів прогнозування: якісні та кількісні. Використання прогнозування у плануванні виробництва. Зв'язок прогнозування з економічним аналізом. Роль прогнозування у зменшенні невизначеності при прийнятті рішень. Значення прогнозів для формування стратегічних і перспективних планів. Соціально-економічне прогнозування як основа державної політики та корпоративних стратегій. Показники динаміки часового ряду: рівень, тренд, сезонність, коливання. Систематичні компоненти часових рядів – тренд, сезонність. Випадкові компоненти – непередбачувані коливання та шум. Методи аналізу часових рядів: графічний, статистичний, кореляційний. Ідентифікація моделі часового ряду: адитивна та мультиплікативна. Використання ковзних середніх та екстраполяції трендів. Моделі прогнозування: ARIMA, експоненціальне згладжування. Багатовимірні часові ряди – взаємозв'язок кількох показників.</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів.</p> <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>5</p>

		<p>Методи багатовимірного прогнозування – регресійний та факторний аналіз. Значення точності прогнозів у прийнятті управлінських рішень.</p> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>		
<p>Практичне заняття №11-13</p>	<p>Практична робота 11-13</p>	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю 2.</p> <p>Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано). <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	<p>5</p>
Змістовий модуль 3				
<p>Лекція №14-15</p>	<p>Тестування за змістовим модулем 3</p>	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом лекції №14-15.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <p>1 Сутність економетричних моделей як поєднання економічної теорії та статистики. Математичний апарат моделей: рівняння регресії, кореляційний аналіз. Використання регресійного аналізу для макроекономічних прогнозів. Моделювання впливу факторів на обсяги виробництва, попит, інвестиції. Макропрогнозування на основі регресійної моделі. Методи перевірки адекватності моделі. Проблеми порушення припущень регресійного аналізу. Методи усунення автокореляції, мультиколінеарності, гетероскедастичності. Використання економетричних моделей у бізнес-прогнозуванні. Практичне значення економетрики для стратегічного менеджменту. Сутність експертних методів – використання знань і досвіду фахівців. Різновиди експертних методів: індивідуальні та</p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3-10 – 3, 4, 5 балів (зараховано), а саме: 3-5 – 3 бали; 6-8 – 4 бали; 9-10 – 5 балів. <p>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>	<p>5</p>

		<p>колективні. Інтуїтивні методи прогнозування – базуються на суб'єктивних оцінках. Індивідуальні методи – інтерв'ю, анкетування, незалежні оцінки. Колективні методи – «мозковий штурм», метод Дельфі, комісійні оцінки. Формалізовані методи прогнозування – аналітичні таблиці, бальні оцінки. Етапи організації експертного прогнозування. Оцінка надійності й узгодженості експертних висновків. Порівняння результатів експертних та статистичних методів. Роль експертного прогнозування у стратегічному менеджменті та політиці.</p> <p>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</p>		
Практичне заняття №14-15	Практична робота 14-15	Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 за матеріалом змістового модулю 3.	Практична робота оцінюється комплексно максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);	5
		<p>Повністю виконана робота передбачає розв'язання ситуаційного кейсу для вирішення певної проблемної ситуації з предметної області.</p> <p><i>Перелік завдань, методичні рекомендації та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).</p> <p><i>При формуванні шкали бальної оцінки стимулюється систематична робота здобувачів протягом семестру.</i></p>	
Усього поточний контроль	12			60
Підсумковий контроль				

Екзамен	Підсумковий тест	<p>Перевірка рівня теоретичної складової сформованих програмних результатів навчання РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 здійснюється комплексно відповідно до змісту навчальної дисципліни (розд. 3). Теоретичне завдання представлено у форматі комплексного тесту, до якого включено 20 рівнозначних тестових питань з тем усіх змістових модулів. Тестування передбачає відповідь на теоретичні питання (вірною є лише один з альтернативних варіантів відповідей).</p> <p><i>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Тестові питання оцінюються:</p> <p>правильно/неправильно. 1 правильна відповідь оцінюється 0.5 бали.</p> <p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 40.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-20:</p> <p>– незадовільний рівень: 0-12 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 13-20 – 13-20 балів (зараховано), а саме: 13-15 – 13-15 балів; 16-18 – 16-18 балів; 19-20 – 19-20 балів.</p> <p><i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	20
	Практичне завдання	<p>Перевірка рівня практичної складової сформованих програмних результатів навчання РН 6, РН 12, РН 15 РН 16, РН 19, РН 20 здійснюється комплексно відповідно до змісту навчальної дисципліни (розд. 3) та передбачає розв'язування ситуаційного завдання.</p> <p><i>Ситуаційне завдання розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	<p>Ситуаційна задач оцінюється максимально у 20 балів з урахуванням логічності та повноти відповіді на запитання щодо змісту, правил, обґрунтованості висновків тощо:</p> <p>– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – прийнятний рівень (35% - 59% від максимального балу) – 7-11 балів (зараховано умовно); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 12-20 балів (зараховано).</p>	20
Усього підсумковий контроль	2			40

*Засоби діагностики рівня досягнення результатів навчання дисципліни та критерії оцінювання контрольних заходів.

Тестування. Поточне та підсумкове оцінювання теоретичних завдань здійснюється у формі тестування з використанням платформи дистанційного навчання СЕЗН ЗНУ Moodle відповідно до календарного графіку поточних і підсумкового контролів. Проходження тестів відбувається після ідентифікації здобувача через його персональний акаунт на сторінці дисципліни при увімкненому відео-режимі Zoom- конференції за умови дистанційної присутності викладача та передбачає обмежену у часі відповідь на теоретичні питання: для поточних контролів (Тести 1-5) – до 20 хвилин, як правило, або під час лекційного заняття перед завершенням поточного змістового модуля, або під час консультації за встановленим графіком; для підсумкового (екзаменаційного) тесту – до 50 хвилин під час підсумкового контролю за складеним розкладом.

Процедура оцінювання практичних завдань.

Оцінюванню підлягає виконання здобувачами практичних завдань для кожного змістового модуля під час аудиторних практичних занять і поза аудиторної самостійної роботи. Кожне практичне завдання виконується по мірі опанування здобувачем матеріалу тем відповідного змістового модуля, оформлюється у вигляді файлів MS Word, здається на

Силабус навчальної дисципліни

перевірку через персональний акаунт у профілі цієї дисципліни в СЕЗН ЗНУ Moodle та після позитивного відгуку викладача захищається у передбачений спосіб (на практичному занятті та/або консультації). Якщо відгук має критичні зауваження з боку викладача, то робота з відповідними коментарями повертається здобувачеві на доопрацювання. Обов'язковою умовою зарахування роботи є усна перевірна комунікація «здобувач-викладач». У разі дистанційного навчання, захист робіт відбувається з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема при увімкненому відео-режимі Zoom-конференції.

Критерії оцінювання практичних завдань:

5 балів – роботу виконано самостійно та правильно, в повному обсязі із застосуванням раціональних методів; роботу здано на перевірку своєчасно, оформлено охайно; відповіді на запитання, зокрема уточнюючі, при захисті роботи повні та аргументовані, наявні змістовні висновки та ілюстративні приклади;

4 бали – роботу виконано самостійно, в повному обсязі, загалом правильно, але містять незначні помилки; роботу здано на перевірку своєчасно, оформлення має несуттєві зауваження; відповіді на запитання при захисті роботи в цілому повні з незначними недоліками;

3 бали – роботу виконано самостійно, в повному обсязі, загалом правильно, але наявні окремі помилки (наприклад, логічні); роботу здано на перевірку не своєчасно, але без порушення семестрового графіку освітнього процесу поточного навчального семестру; зміст роботи не структуровано, робота оформлена в межах вимог, але має виражений компілятивний характер/ містить ознаки використання ШІ; відповіді на запитання, зокрема уточнюючі та додаткові, при захисті роботи не повні або відсутні;

0 балів – роботу не виконано або виконано не самостійно з порушенням принципів академічної доброчесності, зокрема виконано інший варіант завдання, та/або не в повному обсязі; наявні численні арифметичні та змістовні помилки у розрахунках; роботу здано на перевірку з порушенням семестрового графіку освітнього процесу поточного навчального семестру; оформлення роботи не відповідає вимогам, відсутній додаток з розрахунками в таблицях MS Excel; при захисті роботи студент не володіє навчальним матеріалом та/або відповіді на запитання відсутні.

Додаткові (заохочувальні) бали – до 10 балів.

Бальна система стимулювання поза аудиторної навчально-наукової активності здобувачів - це система додаткових балів, яку введено з метою заохочування здобувачів до планомірної, систематичної роботи з поглибленого опанування теоретичним матеріалом і стимулювання їх до творчого підходу та креативного мислення під час розв'язання практичних завдань, які передбачено цією дисципліною.

Поза аудиторна навчально-наукова активність здобувача є однією із форм самоосвіти (неформальна/інформальна) при формуванні результатів навчання цієї дисципліни та має бути підтверджена відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Зміст поза аудиторних навчально-наукових активностей, за які можуть нараховуватися додаткові (заохочувальні) бали, повинні *корелювати з результатами навчання дисципліни*, зокрема за такі підтвержені види діяльності: участь у студентських олімпіадах; представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача на студентських конкурсах, конференціях; наявність власних розробок і підготовленої роботи та презентації в частині науково-дослідних та прикладних досліджень, які проводяться викладачем навчальної дисципліни та відповідають її спрямуванню; участь у програмах здобуття неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси, розміщені на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо - за наявності відповідних сертифікатів); інші види та форми активностей у контексті змісту та РН дисципліни.

Якщо результати навчання (знання й уміння), отримані здобувачем під час самоосвіти, відповідають повністю або частково корелюють (неповні, схожі, але зі спорідненої галузі знань тощо) із РН дисципліни, які перевіряються поточними контролями певного змістового модуля, викладач має право оцінити їх при складанні здобувачем з урахуванням цих додаткових балів, але не перевищуючи максимальний бал за цей поточний контроль відповідно до критеріїв оцінювання. Отримані додаткові бали додаються *понад тих балів*, які здобувач може отримати, виконавши всі обов'язкові види робіт і склавши усі поточні контролі, - ці додаткові бали можуть стати вирішальними для отримання більш високої оцінки за весь курс! Тому, **НАПОЛЕГЛИВО РЕКОМЕНДУЄМО** здобувачеві скористатися цією нагодою та підвищити свій загальний бал (*максимально до 10 балів*), отриманий після виконання всіх обов'язкових видів контрольних заходів.

Результати неформальної / інформальної освіти зараховуються згідно «Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» <https://surf.li/qdkwdi>.

Підсумковий контроль.

До підсумкового семестрового контролю допускаються здобувачі, яким на дату консультації перед цим контролем зараховано поточні контрольні заходи з усіх змістових модулів. Інакше, здобувач ліквідує існуючу поточну заборгованість на консультаціях і може бути допущений до підсумкового контролю за складеним графіком, узгодженим з екзаменатором та деканатом.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену: здобувач проходить екзаменаційний тест на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle та розв'язує ситуаційну задачу, включені в екзаменаційний білет, письмово готує відповіді на завдання білету та усно висвітлює свої відповіді екзаменатору.

Бальне оцінювання відповідей здобувача щодо розв'язку ситуаційної задачі враховує диференційований рівень розуміння (РР) ним опанованого навчального матеріалу на основі таксономії SOLO (Structure of the Observed Learning Outcomes - Структура результатів навчання, які можна спостерігати (як поведінку)), що дозволяє релевантно оцінити рівень сформованості практичної складової програмних результатів навчання (рекомендація МОНУ, лист №1/9-344 від 24.06.2020, <https://surl.li/uldlbv>):

— РР 1: «не знати / не розуміти» - 0 балів (не зараховано);

— РР 1+: «частково впоратися із завданням» - 7-11- балів (зараховано умовно);

— РР 2: «назвати / розпізнати / виконати дії» - 12 балів (зараховано);

— РР 3: «виконати послідовність дій / описувати» - 13-14 балів (зараховано);

— РР 4: «порівняти / показати зв'язки» - 14-15 балів (зараховано);

— РР 4+: «обґрунтувати / аналізувати» - 16-17 балів (зараховано);

— РР 5: «теоретизувати / генерувати гіпотези» - 18-19 балів (зараховано); РР 5+: «абстрагувати / створювати / формулювати» - 20 балів (зараховано).

Практичне завдання підсумкового контролю зараховується здобувачеві, якщо при відповіді на завдання продемонстровано рівень розуміння навчального матеріалу не нижче «РР 2».

Підсумковий контроль вважається *пройденим успішно*, якщо здобувачеві зараховано теоретичне (тестування) та практичне завдання, бали за які підсумовуються і він отримує від 24 до 40 балів, *інакше* бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а *підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною*.

Загальна семестрова бальна оцінка за дисципліну складається як сума бальних оцінок за всі поточні контролю з усіх змістових модулів (з урахуванням додаткових балів за навчально-наукову активність) та за підсумковий контроль і не може перевищувати **100 балів**. Бальна оцінка переводиться у **національну шкалу** та шкалу **ECTS**.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посіб. для екон. спец. Тернопіль : ФОП Паляниця, 2022. 252 с.
2. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., та ін. Міжнародний менеджмент : підруч. Львів–Ужгород : Ужгородський торговельно-економічний інститут, 2024. 398 с.
3. Лозовська, Л. І., Бандоріна, Л. М., Савчук, Л. М., & Удачина, К. О. (Прогнозування соціально-економічних процесів : навчальний посібник. Дніпро : УДУНТ. 2022. 146 с.

Додаткова:

1. Менеджмент міжнародного бізнесу в умовах Індустрії 4.0: колективна монографія /за загальною редакцією \Бікулова Д. Т., Олійника О. М. Запоріжжя, Запорізький національний університет. 2024. 424 с.

2. Головань О. О., Олійник О. М., Сухарева К. В., Бікулов Д. Т., Воробйова С. І. Асимптотична модель оптимізації імпорتنих закупок на підприємствах харчової галузі в умовах зміни логістичних витрат. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 9. С. 1-18. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15189366>.

3. Маркова С. В., Сухарева К. В., Маказан Є. В. КОМПЛЕКСНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ ТА РИЗИКАМИ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ЧЕРЕЗ СТРАХУВАННЯ. "Ефективна економіка". 2025. № 7. С. 255-262. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6995>.

4. Дибчинська Я. С., Сухарева К. В., Верітова О. С. ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМ ПРОГНОЗУВАННЯ РИЗИКІВ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ВЕКТОРИ ТРАНСФОРМАЦІЙ В КОНТЕКСТІ ІНДУСТРІЇ 4.0. "Економіка та суспільство". 2025. № 79 (2025). С. .. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/79>.

5. Головань О. О., Олійник О. М., Маркова С. В., Сухарева К. В., Бікулов Д. Т. Інноваційні підходи до моделювання процесів багатонаменклатурного постачання імпортової продукції підприємствами харчової галузі. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 17. С. -. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17849784>.

Інформаційні джерела:

Періодичні видання України з проблем бізнесу:

1. Бізнес: журнал. URL: <http://www.business.ua>
2. Інтернет-портал аналітичних центрів України. URL: <http://www.intellect.org.ua>
3. Сучасні проблеми економіки і підприємництва: збірник наукових праць. URL: <http://journals.kpi.ua/ua>
4. Український діловий щотижневик «Галицькі контракти». URL: <http://kontrakty.ua>
5. Українська інвестиційна газета «Інвестгазета» – всеукраїнський фінансово-економічний тижневик. URL: <http://www.investgazeta.net>

7. Регуляції і політики курсу

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перифразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодици JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Cisco Webex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу sukhareva030@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVw>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bqb99>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марти Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: vbanakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 227-12-48](tel:(061)227-12-48)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

